

Hans første spørgsmål vil jeg henvise til den debat om spildevandsudledning og spildevandsrensning, som vi får i forbindelse med spildevandsredegørelsen, der vil ligge på udvalgets og dermed Folketingets bord i løbet af meget kort tid. Det bliver en lang, og jeg håber også lige så spændende debat som den, vi har haft her i dag.

Det andet er spørgsmålet om EU. Nu er der kun 15 medlemmer af EU og ikke 17, som hr. Aage Brusgaard antydede, men alle lande er enige om – så vidt jeg har forstået – at tage disse spørgsmål om miljøet op i forbindelse med den regeringskonference, der skal finde sted netop i de kommende måneder, og i forbindelse med arbejdet med det 5. miljøhandlingsprogram.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 14 af Steen Gade (SF), Martin Glerup (S), Elsebeth Gerner Nielsen (RV), Bent Hindrup Andersen (EL) og Hans Erik Hillerup-Jensen (CD) (se foran) vedtoges med 62 stemmer (S, SF, RV, EL og CD) mod 33 (V, KF, FP og DF).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 58: Forslag til lov om ændring af lov om Ørestaden m.v.

Af finansministeren (Mogens Lykketoft).
(Fremsat 8/11 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Peter Christensen (S):

Formålet med lovforslaget er at virkeliggøre den helhedsplan, som Ørestadsselskabet og Ørestadsrådet har udarbejdet på grundlag af en international arkitektkonkurrence om Ørestaden.

Arkitektkonkurrencen gav det positive resultat, at det lykkedes at forene en bygningsmæssigt attraktiv bydel med, at naturinteresserne blev væsentligt forbedret i forhold til, hvad der har været forudsat i det oprindelige grundlag.

Ud fra arkitektkonkurrencen har Ørestadsselskabet udarbejdet en helhedsplan, hvor Ørestadens bygges op omkring vand og natur. I helhedsplanen er det lykkedes at forøge naturområderne inden for Ørestaden med 26 ha, uden at det er gået ud over byggemulighederne.

Det er værd at bemærke, at helhedsplanen fastholder områdets værdi for den nuværende befolkning i området. At naturinteresserne er tilgodeset, kan vel bedst måles ved, at Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet støtter lovforslaget.

For at sikre intentionerne i helhedsplanen og i den kommunale planlægning er Københavns Kommune gået i gang med at udarbejde et tillæg til kommuneplanen. Forudsætningen for, at helhedsplanen og kommuneplantillægget kan virkeliggøres, kræver en vedtagelse af denne lov.

Socialdemokratiet kan støtte lovforslaget.

Hanne Severinsen (V):

Venstre vil gå positivt ind i arbejdet med at kigge på konsekvenserne af dette lovforslag, som er en justering af Ørestadsloven.

Vi tror, man har fundet en udmærket måde at planlægge på. Der er nogle uafklarede trafikproblemer, som vi godt vil stille nogle spørgsmål om, men vi støtter som udgangspunkt lovforslaget.

Niels J. Langkilde (KF):

Det Konservative Folkeparti kan støtte dette lovforslag. Vi vil give det en positiv udvalgsbehandling og synes, der er kommet et overraskende flot projekt. Og efter sådan en lang naturdebat, som vi har haft i dag, kan man ikke andet end glæde sig over de gevinster, der er opnået for naturen på dette punkt.

Jeg har sværere ved at vurdere de arkitektoniske muligheder, der byder sig for dem, der skal bygge husene. Det vil jeg afholde mig fra, det vil jeg overlade til andre.

Men det er så heller ingen hemmelighed, at der i forbindelse med lovforslaget er kommet en række henvendelser fra folk, der mener, at vi bør kigge det ene, det andet eller det tredje igennem, og naturligvis er vi villige til at vurdere de ting og se kritisk på, om der er nogle ting,

der skal rettes i den forbindelse. Men som sagt er vi positive over for lovforslaget.

Steen Gade (SF):

SF har hverken lod eller del i loven om Ørestaden. Jeg kan huske nogle tidligere ordførertaler i denne sag, hvor jeg har kritiseret projektet på grund af miljødelen og i det hele taget.

Min opfordring i dag skal være, at regeringen i virkeligheden burde nyvurdere hele projektet, og det vil jeg godt opfordre regeringen til at kigge på igen. Det skulle i virkeligheden tages af bordet.

Men når det er sagt – jeg har måske mine bange anelser om, at regeringen ikke vil gøre det – vil jeg lade være med at spille skuespil længere og konstatere, at jeg vil stemme for dette lovforslag, hvis jeg ikke kan overbevise regeringen om, at den faktisk skal droppe hele projektet om Ørestaden. Det er selvfølgelig, fordi vi ser de klare forbedringer, der her er lavet i forhold til miljøsidens og altså også i forhold til udformningen af den vej, der skal ligge der, hvilket vi har lagt overmåde megen vægt på.

Jeg vil sige som en afsluttende kommentar, at jeg egentlig troede, at Venstre var imod. Men sådan kan man jo se TV-Avisen og få de mærkeligste budskaber, som slet intet hold har i virkeligheden, kan jeg forstå.

Vibeke Peschardt (RV):

Jeg kunne næsten gøre hr. Steen Gades ord til mine, men jeg vil sige det, som jeg har besluttet at sige her, og det er, at vi er heller ikke deltagere i projektet om Ørestaden. Det skal dog ikke forhindre os i at mene noget positivt, når der endelig viser sig lidt positivt, som det er tilfældet her.

Lovforslaget lægger op til at forøge naturområderne inden for Ørestaden, samtidig med at man fastholder helhedsplanen. Man reducerer vådområderne, men kun med 3 ha. Det er selvfølgelig beklageligt, men vi hæfter os ved, at både Friluftsrådet og Danmarks Naturfredningsforening bifalder denne model, og det er vigtigt for os, at to så store folkeligt forankrede institutioner går ind for projektet eller i hvert fald støtter lovforslaget.

De relativt fyldige bemærkninger til lovforslaget beskriver udmærket, hvad der skal ske med de nuværende naturområder, og det ser ud til, at planlæggerne har gjort sig meget stor umage for at tilgodesee det samlede miljø, når der skal bygges på området.

Vi kan støtte lovforslaget.

Aage Brusgaard (FP):

Fremskridtspartiet er stadig modstander af Ørestadsprojektet. Vi mener faktisk ikke, at byudvikling er en statsopgave. Vi mener, det er en kommunal opgave og en amtsopgave.

Den udvikling, der bør være i en storby, må de politikere, der er valgt i det område, organisere og stå for. Vi ved, at særlig Københavnsområdet flygter erhvervslivet fra. Selv om der er opgang i næsten alle amter – ja, vi kan vel godt sige i samtlige andre amter – så er der desværre stagnation og tilbagegang her.

Der er kun én ting at gøre, og det er, at de politikere, der er valgt herovre, må tage sig selv i barmen eller i baglommen, eller hvor nu de kan gribe fat, og sætte en erhvervsvenlig udvikling igang. Det kan jo ikke hjælpe, at man jager alt fra området, der har bare en lille tendens til at lave spektakel eller en lille tendens til at sende lidt op fra en skorsten. Hvis man har den politik, er det klart, at så flygter erhvervslivet.

Det har man så valgt i hovedstadsområdet. Men vi så gerne, at vi havde et hovedstadsområde, der var bæredygtigt, der var i udvikling, og som kunne stå mål med vore konkurrenter ude omkring. Men som sagt er det København og omliggende kommuner, der selv må tage fat og skabe nogle betingelser, så erhvervslivet vil komme. Hvis det kommer, så kommer udviklingen, og så bliver der brug for arbejdskraft, og dermed bliver der brug for serviceydelse og boliger.

Jette Gottlieb (EL):

Lovforslaget om ændring af lov om Ørestaden bliver markedsført som en grønnere udgave af projektet.

Det er en højst tvivlsom etiket. Ganske vist bliver der friholdt nogle arealer, men etagearealet bliver ikke reduceret nævneværdigt, så til gengæld kan man altså få lov at kigge ned på græsstråene fra 20. etage i stedet for fra 16. etage. Desuden reducerer man direkte vådområdearealet.

Det er en helt igennem tvivlsom affære, hvis væsentlige naturmæssige katastrofer naturligvis kommer fra det oprindelige lovforslag, men som ikke reduceres med den her foreliggende ændring.

Dertil kommer, at man agter at flytte banelinjen endnu længere væk fra, hvor brugerne på det øvrige Amager skal bruge den, end oprin-

delig forudsat, og desuden agter man at smække den op i første sals højde.

Hele Ørestadsprojektet er og bliver et sygt projekt, et fantasifoster, hvis økonomiske, miljømæssige og lokalpolitiske konsekvenser fortsat er uoverskuelige. Det kunne så være, hvad det være ville, hvis ikke hele den kollektive trafikbetjening på Amager blev hæftet op på det.

Lokalpolitisk er det bemærkelsesværdigt, at stort set alle partiers Amagerafdelinger er kritiske over for projektet, og at alle er imod den trafikale del. Det bør mane til eftertanke, at de lokale folk ikke føler sig spurgt på en seriøs måde, heller ikke om det her foreliggende forslag om ændringer. Det kan kun bidrage til en opfattelse af, at politikerne handler uden hensyn til lokalbefolkningernes indsigelser, og bidrage til den almindelige politikerlede.

Denne opfattelse vil naturligvis kun blive styrket, når regningen om et par år bliver sendt til befolkningen. For det løber jo ikke rundt. Når man overhovedet har kunnet komme igennem med projektet, er det, fordi man på snedig vis gjorde hele den kollektive trafik på Amager, som havde stået på venteliste i 20 år, afhængig af forslaget.

Derfor fremsatte Enhedslisten sidste år et forslag, der adskilte trafikdelen og finansieringen fra selve loven om Ørestaden. Havde man støttet dette forslag, havde man ikke stået i de økonomiske dilemmaer, som allerede nu tegner sig for hele projektet.

Enhedslisten fik dengang at vide, at grundsalget ville gå i gang i 1996 med 75.000 m² til en salgspris på 2.000 kr. pr. m². Det står i skærende modstrid med, hvad den konservative Ole Hansen, der sidder i Ørestadsselskabets bestyrelse og er formand for Miljø- og Trafikudvalget i Københavns Borgerrepræsentation, sagde under en nylig høring på Islands Brygge. Han sagde nemlig her, at der ikke skal sælges en eneste grund, før hele infrastrukturen er på plads, og det vil sige først en gang i 1999 eller senere.

Hvis det er rigtigt – og det vil jeg gerne have bekræftet af regeringen – må de svar, Enhedslisten fik i sin tid, være forkerte, medmindre man selvfølgelig i mellemtiden har erkendt, at det dér med salg af grunde er fuldstændig utopisk.

Konsekvensen bliver under alle omstændigheder, at økonomien bliver endnu mere håbløs, og at Ørestadsselskabet vil få opbygget et endnu større underskud. Det skal formentlig betales

af de københavnske skatteydere, som ellers nok kunne finde en mere fornuftig måde at bruge milliarderne på.

En væsentlig årsag til dette hurtigt voksende underskud er også, at man har valgt en letbane-løsning, som ikke alene vil skulle fungere helt uafhængigt af, hvad den øvrige hovedstad vil få, men som også er meget dyrere. I den forbindelse vil vi fra Enhedslistens side godt høre, om forligspartierne i dag står hundrede procent bag den valgte løsning med en minimetro, eller om tiden ikke er inde til i det mindste at se på, om der ikke kan findes en bedre løsning på Amagers kollektive trafikproblem. F.eks. kunne man se på en letbaneløsning, som kunne blive en del af et samlet hovedstadssystem, og som også ville tilgodese den eksisterende befolkning på de centrale dele af Amager.

Som det er fremgået, kan Enhedslisten ikke støtte lovforslaget til ændring af Ørestadsloven, da der heri vil ligge en accept af et projekt, som grundlæggende er helt forrykt. Projektets fremtid mener vi stadig hænger i en tynd tråd, og det er derfor vigtigt, at så mange partier som muligt melder klart ud om deres reelle holdning til projektet.

At foregøgle, at man får en lidt mere rigtig løsning ved at stemme for dette lovforslag, er hykleri. Der er kun én løsning, der er rigtig, og det er at droppe hele projektet og finde en anden løsning på Amagers kollektive trafikbetjening.

Arne Melchior (CD):

Jeg synes, jeg opfattede ordene den almindelige politikerlede i den sidste ordførers nedskrevne tale. Jeg vil benytte lejligheden til at sige, at efter 20 år herinde oplever jeg ikke noget sådant. Det må være et underligt forhold, visse mennesker har til deres omgivelser, når de kan foretage en konstatering af den art.

Hvad angår lovforslag nr. L 58, har CD lovet at støtte dette forslag, som vi ikke ser de helt store problemer i.

Vort problem ligger på et andet område, som jeg vil benytte lejligheden til at nævne, da nu Ørestaden igen er til debat herinde. Vi har et problem, hvor vi faktisk må gribe i vor egen barm, som det blev sagt før, nemlig at vi i sin tid har stemt for loven om Ørestaden – jeg tror, det var i 1992. Vi gjorde det med stor skepsis, som jeg gav udtryk for ved debatten dengang, men vi gjorde det.

Jeg må nok sige, at udviklingen siden har vist, at vor skepsis har været endnu mere berettiget, end vi måske selv var klar over dengang.

Jeg tror ikke en pind på dette fatamorgana, selv om det er kommet på tryk og er blevet vedtaget. Man kan bare bevæge sig rundt i København – både i den indre by og i omegnen – så vil man se i tusindvis af ledige lokaler, små og store, til kontor og til lager og til fabrikation. Det vrimler med dem, og det er ikke et led i den almindelige aktivitet i samfundet, hvor det er naturligt, at virksomheder flytter; og at der midlertidigt bliver nogle lokaler ledige. Nej, i årevis står de gabende, skrigende tomme, og så tror man minsandten, at man vil kunne bygge og udleje kvadratmeter i den størrelsesorden, der her er tale om! Jeg tror, at udviklingen vil hindre, at det sker, men i mellemtiden er der foretaget en stor trafikinvestering, som i så fald bliver en kedelig grav.

Jeg må slå fast, at i dag er en veldrevet virksomhed – offentlig eller privat, med fabrikation, med administration, med tjenesteydelser, eller hvad som helst – en virksomhed, der producerer mere og mere ved hjælp af færre og færre. Men det gælder ikke kun færre og færre hænder og hoveder, altså personer, det gælder også færre og færre kvadratmeter. Eftersom produktiviteten og elektronificeringen udvikler sig, som den gør, skal der stadig færre kvadratmeter til at fabrikere, distribuere og administrere større og større mængder.

Derfor tror jeg, det hverken bliver i denne dronnings eller hendes efterfølgers tid, at denne Ørestad bliver realiseret. Jeg er ked af at skulle sige det, for jeg ved, der er en masse entusiastiske og dygtige mennesker, der er involveret i det.

Det er ganske spændende for mig selv og måske også for andre at opleve, at Enhedslisten og Fremskridtspartiet og CD og vistnok også SF faktisk ser ens på denne ting. Det bør ikke i sig selv være afgørende, men det kunne måske være med til at sætte nogle spørgsmålstegn her og dér. Hvis det er tilfældet, vil jeg da glæde mig over det.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Til hr. Arne Melchior vil jeg godt sige, at efter 20 år herinde er det muligt, at man ikke helt kan høre, hvad der foregår uden for murene. Lyttede man lidt bedre efter, ville man måske også give efter for sin egen og sine lokale folks skepsis og modstand.

Alt, hvad der er sagt indtil nu, tyder på, at hele denne sag må op igen i fornuftens navn.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg vil gerne sige til hr. Arne Melchior, at han så sandelig kan regne SF med. Mit indlæg handlede om at appellere om, at vi revurderer hele projektet, og det betyder altså i min optik, at vi dropper det.

Personlig er jeg ikke spor i tvivl om, og SF er ikke spor i tvivl om, at det helt præcist beskrevet er sådan et fatamorganaprojekt, som ved forskellige sammenfald af forskellige interesser, som mærkværdigvis ingenting har med Ørestaden at gøre – det er så det underlige ved det hele – har ført til, at man altså laver det her projekt.

Man kan vel sige sådan lidt kort, at de socialdemokrater i København, der gerne vil have noget kollektiv trafik, har opfundet projektet for at få trukket en kollektiv investering i København med, og at de borgerlige, der er hoppet på den, har fået at vide, at det projekt i sig selv kan løbe rundt økonomisk, for nu kommer der en hel masse mennesker ud i Ørestaden, og de skal så kunne køre, og så løber det hele rundt, og hokus pokus filiookus – så koster det ikke skatteyderne en krone.

Det er en slags fupprojekt. Så min opfordring til ministeren på baggrund af, at et regeringsparti nu deltager i denne argumentation, skal være, at den fungerende minister på dette område nu lægger op til at få indkaldt partierne for at revurdere hele projektet.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Ja, der er bestemt noget at kigge på igen. Må jeg erindre om, at Kommunehospitalet efter alt at dømme bliver ledigt. Så vidt jeg husker udenad, drejer det sig om 60.000 m², som er enormt velbeliggende rent geografisk og også på anden måde. Så jeg tror, der rejser sig nogle gigantiske problemer ved at udvide byens kvadratmetermasse på den måde, som selve hovedloven forudsiger.

Må jeg så til sidst sige til fru Jette Gottlieb, at det er ikke god politikermaner at fortælle mig, at jeg ikke hører efter, hvad folk – mit bagland og kredsen og andre mennesker – siger. Jeg tror, at hvis fru Jette Gottlieb kendte min kalender, ville hun indrømme, at der er få, der kommer mere rundt i det ganske land i storbyer og på landet,

der er få, der læser mere avis inklusive debat-artikler og læserbreve, og som deltager i flere debatter, end jeg selv gør. Min hørelse og opfattelsesevne fejler altså endnu ikke noget. Der kan klages over andre punkter, men ikke over det.

Det er og forbliver noget sludder. Gennem 20 år er jeg blevet mødt af enkeltpersoner og af forsamlinger – og jeg ved, at det samme gælder for flertallet af mine kollegaer herinde – på en sød, respektfuld og helt igennem rimelig måde, også af mennesker, der henvender sig med kritik. Det er så nobelt og fint, som det kan fungere mellem de valgte og vælgerne. Derfor mener jeg, at politikerlede er et medieflip, som fru Gottlieb ikke skulle falde for.

(Kort bemærkning).

Niels J. Langkilde (KF):

Jeg forstår godt hr. Arne Melchior's bekymring og nervøsitet. Der er jo ikke nogen garanti for succes i det her projekt.

Men et af de steder, hvor nøglen for alvor ligger, er i Københavns Kommune, og jeg vil håbe, at det bliver læst i Københavns Kommune. Hvis man vil have, at der skal komme bebyggelse derude, at det skal bygges med noget, der er attraktivt for kommunen, kræver det, at man fører en anden politik i Københavns Kommune, og den skal ikke ligge så langt til venstre, som den gør i øjeblikket.

Jeg tror, det er muligt at få skabt store, spændende byggerier derude. Hvis man rejser den ganske verden rundt – og som folketingsmedlem er man jo i den lykkelige situation, at man engang imellem bliver inviteret ud eller selv rejser rundt og ser noget – ser man, at der bliver bygget i næsten alle andre storbyer.

Der er derudover en meget glædelig udvikling i gang i dansk udenrigspolitik. Man har sagt, at vi er hoveddonor til en lang række lande og internationale organisationer, hvoraf nogle f.eks. ligger i USA, hvor man skærer ned på alle bidragene. Jeg tror, der kommer et tidspunkt, hvor man spørger, om det kan være rigtigt, at USA skal score kassen på at have de store internationale organisationer liggende, når de lige frem tjener penge på det og ikke vil give noget til det. De har en milliardomsætning, fordi FN og FN's underorganisationer ligger i New York. Det kan da godt være, at man på et tidspunkt siger om Ørestaden, at det var da alle tiders sted at ligge.

Vi har haft en stor naturdebat her i dag. Er der nogen, der forestiller sig, at internationalt

miljøsamarbejde bliver mindre i årene fremover? Jeg kan ikke forestille mig det. Jeg kunne forestille mig, at det kunne være et fremragende sted at lægge noget i den retning. Det afhænger selvfølgelig meget af os selv, og det afhænger af Københavns Kommune. Men der er ikke nogen garantierklæring; det er jeg helt enig med hr. Melchior i.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Det, der fik mig til at bede om ordet for en kort bemærkning, var ganske enkelt, for at jeg kunne komme op og takke hr. Arne Melchior.

Jeg synes virkelig, det var prisværdigt af et medlem af et regeringsparti at komme herop og tale slottet imod. Vi kan så sige, at det er noget sent – debatten har vel kørt siden 1992 eller deromkring. Vi har haft store debatter her, hvor vi har fået tallene på bordet: hvor mange tomme kvadratmeter der var til bolig, hvor mange tomme kvadratmeter der stod til erhverv, og hvor mange tomme kvadratmeter der var helt ubebygget, som man kunne tage fat på. Det er jeg ikke klædt på til nu, men antallet er cirka det samme.

Så er jeg lidt skuffet over SF, for hvis jeg forstod hr. Steen Gade ret, lød det, som om SF nu vil stemme for det her lovforslag om Ørestaden. Det er jeg lidt skuffet over, og også over De Radikale, for hvis vi nu tænkte os – og det var hr. Arne Melchior også lidt inde på – at SF, Enhedslisten, CD, De Radikale og Fremskridtspartiet og så det nye folkeparti kunne stå sammen, så var vi jo egentlig faktisk sådan lige ved. Jeg fornemmede også De Konservatives holdning, som om den var en lille smule vaklende i knæene, men det er ikke sikkert, at jeg har opfattet det ret.

Men hvis i hvert fald vi fem eller seks partier kunne stå sammen og gøre modstand, tror jeg også, at de, der sidder på regeringsmagten, måske begynder at vakle lidt og se, at det her er et fatamorgana, som selv ikke her til jul kan blive til virkelighed.

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Jeg har nogle små bemærkninger til hr. Arne Melchior og til hr. Aage Brusgaard.

For det første vil jeg sige til hr. Arne Melchior, at jeg er fuldstændig enig i, at det er et fatamorgana. I mit parti kalder man den Ørestad for grønt, rablende vanvid, og vi så gerne det projekt taget af bordet.

Dernæst vil jeg sige til hr. Arne Melchior, at der jo er forskel på at trykke på de røde og de grønne knapper, og dengang der var afstemning her i salen, kan jeg forstå at hr. Arne Melchiors parti stemte for og vi stemte imod.

Så vil jeg sige til hr. Aage Brusgaard, at det er fint med alle de oplinger dér, men man skal altså kunne tælle til 90 for at finde et flertal, og det kunne jeg ikke høre der var. Jeg kunne heller ikke høre på hr. Niels Langkilde, at han gik ind for, at man skulle fjerne projektet; tværtimod hørte jeg ham sådan, at han syntes, at nogle af FN's institutioner skulle anbringes derude, så man kunne få nogle flere skyskrabere og store huse anbragt dér, og det synes vi ikke.

(Kort bemærkning).

Peter Christensen (S):

Jeg synes, det har været en interessant debat at lytte til. Jeg er lidt handicappet, fordi jeg sådan set har koncentreret mig om, hvad lovforslaget går ud på, og så er man selvfølgelig noget handicappet i den diskussion, der foregår. Man er jo efterhånden også ved at finde ud af, hvem der på et tidspunkt flytter ind!

Jeg vil sige, at det, dette lovforslag går ud på, er, at man skal tage stilling til en ændring i en planlov, så man kan få gennemført den helhedsplan, der svarer til arkitektkonkurrencen. Så synes jeg, vi skulle prøve at tage den anden diskussion på et senere tidspunkt. Den lyder meget spændende, og jeg vil også meget gerne deltage i den, men som sagt har jeg ikke forberedt mig på det.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg gik op med en bemærkning til hr. Aage Brusgaard, men det er faktisk aldrig forbudt eller for sent at blive klogere, og det, jeg kan høre i hele denne debat, er, at samtlige partier nærer skepsis over for det ene eller det andet af punkterne i denne lovgivning, og grunden til, at det er sådan, er, at denne lovgivning lige præcis rummer en eller anden uacceptabel, irrationel og ufornuftig sammenkædning af tre, fire, fem forskellige problemstillinger, herunder bebyggelsen af Amager Fælled og etableringen af en kollektiv trafikforsyning på Amager.

De to ting har principielt ikke noget med hinanden at gøre. Selve sammenblandingen er årsag til, at det ene parti efter det andet kan gå op og sige, at det og det er de faktisk ikke enige i, og så er tiden altså inde til at tage hele forslaget op igen.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg forstår da godt hr. Peter Christensens kommentar til, hvad det egentlig er, vi diskuterer, men når nu loven om Ørestaden foreslås ændret, er det alligevel tilladt at tage sådan et lidt bredere vue, særlig da der altså sker nogle ting i samfundet.

Fru Peschardt har ret i, at CD i sin tid stemte for. Det har jeg for lidt siden be- og erkendt i min ordførertale heroppefra. Jeg gav da også udtryk for, at vi dengang anmeldte en meget vidtgående skepsis. Når vi lod os overtale, var det altså bl.a., fordi det var en plan på 20-30 år, og vi beroligede os med, at vi om nogle år kunne se, hvor meget klogere vi blev.

Jeg mener ugerne at kunne konstatere, at udviklingen har vist, at skepsisen altså var på sin plads. Der er i København minimum 1 mio. m² ledigt areal til erhvervsformål, og så planlægger man altså i milliardstørrelsen for at bringe dog et lidt mindre antal m² yderligere på plads. Det tror jeg ikke på, og man skal ikke færdes ret meget i entreprenørkredse for at høre, at de deler den skepsis, som altså er voksende hos os, og som nok gør, at vi i løbet af de kommende måneder og halvår bliver nødt til at sætte os sammen igen og spørge: Hvad viser dagens muligheder? Hvad viser dagens prognoser? Er det her virkelig holdbart, eller er det ikke?

Jeg synes, at debatten i dag har været et ganske gavnligt udråbstegn til, at det må vi nok se at kunne sætte os sammen om.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Det, der fik mig til at tage ordet for en kort bemærkning, var ordføreren for det største parti herinde, nemlig hr. Peter Christensen. Han er jo sådan en dejlig rolig, afbalanceret person, og hvis jeg forstod hr. Peter Christensen rigtigt, så gav han salen det tilbud og ønskede i øvrigt også, at vi fik hele sagen herved igen til en ny drøftelse. Det synes jeg var et godt tilsagn og et loyalt ønske, og derfor synes jeg også, det var rimeligt, at hr. Peter Christensen sagde, at han ikke var klædt på til den store debat, for det var ikke rigtig det, der drejede sig om.

Men tilsagnet om, at det største regeringsparti har et ønske om en revurdering og en genforhandling af denne sag, synes jeg vi alle sammen skal tage imod med kyshånd.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Det sidste her tog næsten ordet ud af munden på mig. Jeg ville nemlig også sige til hr. Peter Christensen, at jeg ikke har den fjerneste dårlige samvittighed over at tage hele den kollektive trafikforsyning op i forbindelse med det her lovændringsforslag, for sagen er, at der jo foreligger et forslag til ændring af banernes linjeføring. Det gik ganske vist ikke klart igennem den socialdemokratiske ordførertale, men det ligger der dog i det.

Jeg forstod det altså også som et tilsagn om en større debat om Ørestaden, og at den ville komme snarest, og at vi fik Socialdemokratiets tilsagn om, at det er villigt til at gå aktivt ind i sådan en debat.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Det var fru Jette Gottliebs meget letsindige sætning til hr. Aage Brusgaard før om, at det aldrig er for sent at blive klogere. Det er desværre ikke rigtigt. Det er ikke for sent endnu, men den dag Ørestaden i en eller anden miserabel udgave ligger der, uden at regningerne kan blive betalt, og den dag minimotoen er gravet ned og der ligger 6 mia. kr. dernede og skidtet ikke virker og vi sidder med regningen, som så bliver pålagt enten mig som københavnere eller mig som dansker, tror jeg, alle er blevet klogere, men så er det fortvivlende for sent.

Så det kan godt blive for sent at blive klogere, men jeg håbet meget, at man kommer i tanke om det inden.

(Kort bemærkning).

Peter Christensen (S):

Det er til hr. Aage Brusgaard: Politik er egentlig dejlig. Man kan blive fortolket, ligesom man har lyst til, og jeg må sige, at dér havde hr. Aage Brusgaard en stor fantasi. Mit udgangspunkt var egentlig, at jeg havde forberedt mig til et lovforslag, der omhandler en planlov, men at vi så var gået ind i en diskussion om Ørestaden, fordi planloven tilfældigvis omhandler Ørestaden.

Så vil jeg gøre opmærksom på, at jeg egentlig ikke tror, at der er noget i hele verden, man ikke kan tage op til diskussion, men derfra og til at sige, at vi ønskede dette taget op til debat, er vist, hvad jeg sådan mildt overdrevet kan kalde lidt af en overfortolkning.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg synes, det udvikler sig i en interessant retning, og det er jo, fordi hr. Arne Melchior igen anden og tredje gang på talerstolen understreger, at han ikke tror på dette projekt, som han selv har stemt for, men hans parti er jo da også en del af en regering, som dermed har muligheden for at tage en tænkepause og nyvurdere hele projektet.

Det, jeg egentlig synes vi skal have lidt mere klarhed over, er, om der også er usikkerhed andre steder. Det gælder i hvert fald om lovforslaget, for Venstres folketingsgruppe udsendte den 5. oktober 1995, og det er jo da ikke så lang tid siden, en pressemeddelelse, som blev delt ud i boksene her på Christiansborg, og hvori der stod, at Venstre ville nedlægge veto imod dette projekt.

Det var ikke det, Venstres ordfører sagde her i dag, men jeg kunne godt have lyst til at få at vide af fru Hanne Severinsen, om det for det første er rigtigt, at Venstres folketingsgruppe har vedtaget og udsendt en pressemeddelelse om, at man vil vetoe dette forslag. For det andet bedes fru Hanne Severinsen svare på, hvorfor fru Hanne Severinsen ikke har fremført, hvad gruppen mener.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Jeg har fremført, hvad gruppen mener, men der har været nogle misforståelser hos vores lokale valgte, som gik ud og nedlagde veto. Vi vil naturligvis ikke nedlægge veto. Det, vi vil, er at have det undersøgt, og det var også derfor, jeg sagde fra talerstolen, at vi ville have vurderet nogle trafikmæssige spørgsmål nærmere.

Jeg er desværre bange for, at nogle af de ting, vi vil have vurderet, går i den modsatte retning af, hvad hr. Steen Gades interesser er, så selv om vi måske kan blive enige om, at der er nogle spørgsmål, der skal stilles, er jeg ked af at skuffe hr. Steen Gade, men vi stiller dem nok på hver vores måde.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Det sidste kan jeg godt forestille mig. Det er rigtigt, at vores interesser går i hver sin retning, men jeg blev ikke helt klar over, hvordan det kan lade sig gøre, at nogle lokalvalgte Venstrefolk kan få lov til at udsende en pressemeddelelse den 5. oktober 1995, hvor de udtaler sig på

hele Venstres folketingsgruppes vegne, når fru Hanne Severinsen i dag siger, at hendes synspunkt deles af hele Venstres folketingsgruppe.

Der ligger i hvert fald imellem de oplysninger, fru Hanne Severinsen gav for lidt siden, og så den kendsgerning et eller andet gråt felt, som jeg synes det for hele diskussionens skyld kunne være interessant at få belyst af fru Hanne Severinsen.

Har Venstres folketingsgruppe rent faktisk tidligere taget en beslutning om at vetoe dette ændringsforslag?

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Pressemeddelelsen byggede på den fejlopfattelse, at vi ikke havde en aftale med regeringen, men det havde vi, og det har vi stået ved. Det har jeg også fået forklaret. Jeg har været sygemeldt i de fjorten dage, hvor det foregik, og det var simpelt hen en misforståelse. Og Venstres folketingsgruppe er fuldt bevidst om, at vi har lavet en aftale.

Men igen må jeg skuffe hr. Steen Gade med, at dér, hvor vi har vores skepsis – og det har jeg lovet at stille spørgsmål om i udvalget – er altså i den modsatte retning af hr. Steen Gades. Hr. Steen Gade vil gerne have modificeret forslaget i retning af, at der skal være mindre trafik, mens vores borgmester i København jo har den idé, at der skal være mere trafik.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jamen så blev det jo opklaret, og det må da være helt naturligt, at aftaler holdes.

Og når man har stemt grønt, som fru Peschardt sagde, så forpligter det jo også; men det hindrer da ikke, at man kan tale om tingene igen, som det nu har været ønsket af flere, mens det store regeringsparti sagde, at det kunne det muligvis godt være med til, men det var ikke noget ønske, der var fremsat fra dets side.

Men lad mig da så på helt kollegial måde sige til finansministeren – som nu er travlt optaget andetsteds, men godt repræsenteret her i salen af en kollega – at når finansloven forhåbentlig, skal vi sige inden for dette år er i hus og der bliver tid til at trække vejret igen, så overvejer vi alligevel at tage en snak om, hvordan det forholder sig med denne sag i lyset af, hvad vi har oplevet de sidste tre år, og om, hvor fornuftige disse planer er ikke bare set i lyset af dagens lovforslag, men set i en stor sammenhæng.

Jeg kan ikke tænke mig, at nogen – fordi de har aftalt noget eller stemt på en vis måde – skulle være modstandere af at tage en fornuftig, saglig snak om det. Det imødeser jeg i hvert fald med forventning.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg må indrømme, at nu bliver det en lille smule forvirrende, for jeg forstår på fru Hanne Severinsen, at det, som er Venstres hensigt med at stille en masse trafikale spørgsmål vedrørende lovforslaget, specielt går ud på, at der skal være mere trafik.

Nu kan jeg ikke forestille mig, at det i sig selv skulle være en målsætning, og jeg har da også forstået af det, at det, der i virkeligheden var tale om, også var, at man ville diskutere de former, trafikken skulle udfolde sig under.

Det vil sige, at man er villig til at stille spørgsmål om minimetroen, om andre former for letbaner og i det hele taget om, hvordan selve trafikafviklingen skal foregå. Det kan jeg se noget konstruktivt og forståeligt i, og det er dér, jeg mener der måske kunne skaffes nogle flertal for, at man kunne gå ind i en diskussion om ændring af hele lovkomplekset. Jeg vil gerne høre et konkret svar på, om det ikke er sådan, det forholder sig.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Punkt 1: Det er klinkende klart, at vi naturligvis ikke nedlægger veto imod noget, som vi har en aftale om.

Det er også klart, at vi naturligvis ligesom alle andre partier er interesserede i at få den bedst mulige trafikafvikling i København. Og herunder er der sat spørgsmålstejn ved, om ikke Amager Boulevard kunne bruges til at få afviklet noget af den trafik, der i dag kører igennem den øvrige del af Amager. Jeg mener sådan set godt, at det vil kunne lade sig gøre med den nuværende lov, men det er en af de ting, vi skal have undersøgt nøjere.

Jeg mener da også, at man kan sætte spørgsmålstejn ved, hvordan letbanen skal udformes, og alt muligt, men det er ikke det samme, som at man nedlægger veto. Sådan arbejder vi naturligvis ikke, når vi har en aftale.

Finansministeren (Ole Løvig Simonsen, fg.):

Det har absolut været interessant at lytte til denne debat. Jeg vil stiltødt gøre opmærksom

på, at lovforslaget drejer sig om ændring af lov om Ørestaden, nemlig med hensyn til bebyggelsesgraden nord for Vejlands Allé og med hensyn til de grønne områder.

Jeg tror, det var fru Vibeke Peschardt, der sagde, at man jo kan trykke på de røde eller de grønne knapper, når tiden er inde, og jeg vil gerne sige, at her kan man trygt trykke på de grønne, for det *er* en forbedring af det tidligere. Det kan jeg godt tillade mig at sige som tidligere formand for Friluftsrådet gennem 11 år. Jeg er utrolig glad for, at man fik denne her løsning, for den giver nogle sammenhængende naturområder og vandområder. Det vil jeg gerne sige, og derfor er jeg meget glad for, at jeg i dag får lov til at erstatte finansministeren just på dette punkt.

Jeg skal bare lige for en ordens skyld sige, at det er den *samlede* regering, der fremsætter forslaget. Og når jeg siger det på den facon, så er det selvfølgelig, fordi der altid i sådan en situation vil være en hel masse ting, når man går tilbage i historien; det er jeg enig i, og det har man udmærket lov til. Det har fru Jette Gottlieb jo også gjort opmærksom på. Men når vi tager de ting fra, som naturligvis er kommet op i debatten, kan jeg konstatere, at der er bred tilslutning også fra SF's side til dette lovforslag, og det er jeg meget tilfreds med.

Og så må jeg vel også have lov til at sige til fru Jette Gottlieb: Jo, det *er* en grønnere udgave. Man kan måske synes, at den ikke er grøn nok, men det er bestemt en grønnere udgave af det tidligere. Og hvis man fra nogle partiers side, skal vi sige ønsker at drøfte forskellige problemer, ja, så har man jo rig anledning til det med de muligheder, som Folketinget giver.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil gerne sige til ministeren, at der er ikke noget særlig beskedent i at læse lovforslaget op; men jeg synes heller ikke, der er noget galt i, at lovforslaget, som består af mange elementer, kommer til en bredere debat end forventet.

Hvor var indlægget om den ændring af linjeføringen, som lige så vel lå i lovforslaget? Den vil jeg da gerne høre regeringens kommentar til. Jeg kan supplere med, at det jo altså drejer sig om at flytte baneføringen længere væk fra, hvor folk bor, end det oprindeligt var tilsigtet.

Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):

Jeg skal ganske kort sige, også af hensyn til fru Hanne Severinsen: Jeg forstod, at fru Hanne Severinsen fra Venstre ønskede at få opklaret nogle ting vedrørende de trafikale problemer, og det bliver der rig lejlighed til under udvalgsarbejdet – også for fru Jette Gottlieb.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 47:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af ørkendannelse i de lande, der er ramt af alvorlig tørke og/eller ørkendannelse, særlig i Afrika (FN's ørkenkonvention).

Af ministeren for udviklingsbistand (Poul Nielson).

(Fremsat 15/11 95).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Helen Beim (S):

Et af denne konventions vigtigste formål er at bryde den onde cirkel, som opstår, når en befolkning er så fattig, at den er nødt til at udpine den jord, som er dens eneste kilde til liv. Det er den onde cirkel, som i høj grad har været en bagvedliggende faktor i de mange, mange hungerskatastrofer især i Afrika.